

Impressie Ronde tafel bijeenkomst Evenementen en Pandemie

Inleiding

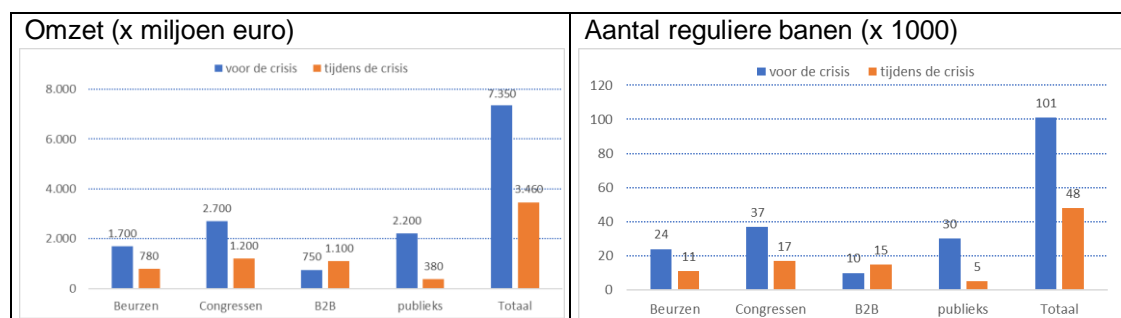
De evenementensector wordt hard geraakt door de gevolgen van Covid-19 en ook evenementenverzekeraars (incl. non-appearance) worden geraakt op hun lopende contracten. Waar dit meestal over slecht weer of een zieke artiest gaat, betreft het nu een wereldwijd fenomeen met 100% accumulatiesrisico. Pandemie is daarom nu voor nieuwe evenementen onverzekerbaar en dat maakt het voor de toch al zwaar getroffen sector moeilijk om perspectief te zien en weer wat te ondernemen voor een volgende seizoen.

Tijdens een online ronde tafel bijeenkomst op 25 juni 2020, georganiseerd door het Verbond van Verzekeraars, hebben vertegenwoordigers van de evenementenbranche, de verzekeringsketen, werkgeversorganisaties en rijksoverheid kennis gemaakt, wederzijds informatie over posities en toekomstbeelden gedeeld en gesproken over knelpunten en mogelijke oplossingsrichtingen in deze bijzondere situatie.

De evenementenbranche

De evenementenbranche is omvangrijk, complex, zeer divers en kent ruim 200 actieve subbranches. Organisaties verschillen in omvang en doelgroep, lokaal of (intern)nationaal en eenmalig of in serie. De sector vertegenwoordigt vele werkgevers, werknemers, makers, artiesten, dienstverleners, toeleveranciers en vrijwilligers. Een ruwe schets leert dat de vier hoofdsegmenten (beurzen, congressen/vergaderingen, zakelijke evenementen en publieks-evenementen) een totale omzet vertegenwoordigen van ruim 7 miljard euro en ruim 100 duizend reguliere banen (bron: onderzoeksbureau Respons). Door de huidige crisis zijn ze alle vier in omzet en werkgelegenheid min of meer gehalveerd. Van alle ondernemingen valt ruim 80 procent in het mkb-segment.

De op 24 juni aangekondigde versoepeling van de maatregelen bieden deze sector vooralsnog nauwelijks soelaas. De meeste organisatoren kunnen ook met de soepelere regels onvoldoende bezoekers binnenhalen om bedrijfseconomisch rendabel te draaien. De uitdaging is om volksgezondheid, veiligheid en economie te combineren. Organisatoren van evenementen zijn als ondernemer gewend om risico's te duiden, in te schatten en beheersbaar te maken. Veel organisatoren zijn niet primair op winst maar op continuïteit gericht. Ook zijn ze door hun structuur vaak niet in staat om reserves op te bouwen om de risico's van een grootschalig calamiteit op te vangen. Een andere vorm van garantie voor grote calamiteiten is daarom noodzakelijk. Om toekomstbestendig te kunnen opereren is voldoende 'volume' nodig in aantal en omvang van events om daarmee de gebruikelijke incidenten, zoals slecht weer of een zieke artiest op te kunnen vangen. Gezocht moet worden hoe voor het seizoen 2021, ook als er nog geen vaccin of geneesmiddel is, evenementen van voldoende omvang kunnen worden georganiseerd. Dit uitgaande van de (beheersbare) kans en niet van de zekerheid dat het de gevolgen van de pandemie optreden.

Bron: Onderzoeksbureau Respons

De internationale (her)verzekeringsmarkt

Een schets vanuit de internationale (her)verzekeringsmarkt leert dat de huidige onverzekerbaarheid van de gevolgen van een pandemie zeker geen specifiek Nederlands probleem is. In Nederland en internationaal zijn met name reis-, transport- en kredietverzekeraars geraakt door de huidige crisis en daarnaast soms ook zeer specifieke bedrijfscontinuïteitverzekeringen. In al deze markten wordt de schade voor gedupeerden conform de polisvoorwaarden vergoed. De Nederlandse markt is wel bijzonder waar het evenementenverzekeringen betreft. Nederland was nog een van de weinige landen waar de risico's voor de gevolgen van een pandemie of overheidsingrijpen in de regel was gedekt. Na de recente uitbraak zijn of worden de verzekeringscontracten conform de voorwaarden afgehandeld, maar zoals eerder aangegeven is deze dekking voor nieuwe contracten en nieuwe evenementen vrijwel overal geschrapt. Duidelijk is dat hier geen sprake is van specifiek Nederlands markt falen.

Wereldwijd zijn er voorbeelden van oplossingen om de risico's op catastrofale gebeurtenissen verzekerbaar te maken, variërend van semi-private, publieks-private tot volledig publieke schema's. Belangrijke voorwaarde, in de verzekeringsmarkt, is wel dat de het gedekte risico zich niet tegelijkertijd in de hele wereld voordoet. Echter, door het wereldwijde karakter van een pandemie kunnen verzekeraars het risico niet (langer) beheersen via internationale spreiding via pools of herverzekering. Daarom is er geen herverzekeringsskapitaal beschikbaar of alleen tegen strikte voorwaarden en een zeer hoge premie.

Een blik op het overzicht van bestaande pools leert dat er nog nergens ter wereld een voorbeeld is van een functionerende Pandemie-pool. Wel zijn er in verschillende landen en in EU verband discussies gaande over het opzetten van een dergelijke pool, waarbij de steun van de overheid in de respectievelijke landen onontbeerlijk is. In de zoektocht naar een oplossing voor de evenementenbranche kan veel worden geleerd van de bestaande (her)verzekeringspools, met name waar het gaat om het beoordelen, modelleren en spreiden van risico's. Belangrijke te beantwoorden vragen daarbij zijn hoe risico's worden beheerst, hoe de weerbaarheid kan worden vergroot, hoe het systeem wordt gefinancierd (heffing, risicopremie), wat de scope is (verplicht of vrijwillig, zelfstandig of onderdeel bestaande polis en welke risico's en soorten schade tot welke hoogte worden vergoed) en hoe en door wie de claims worden afgehandeld.

Verdeling risico via (her)verzekeringspool

Idem, met bijdrage overheid vanaf de start

€ 1 bn	Overheid Deel risico expliciet door overheid gedekt (NHT 50 miljoen euro).	€ 1 bn	Overheid
€ 950 m	Speciale herverzekering Deel risico bij specifieke herverzekeraars geplaatst (NHT 50 miljoen euro).	€ 950 m	Speciale herverzekering
€ 900 m	Herverzekering open markt Deel risico open op internationale markt geplaatst (NHT 700 miljoen euro).	€ 900 m	Herverzekering open markt
€ 200 m	Retentie / Eigen behoud Deel risico gezamenlijk voor rekening verzekeraars (NHT 200 miljoen euro).	€ 200 m	Retentie / Eigen behoud
€ 0 m	Onderling verevend als totale verzekerde schade boven franchise uitkomt (NHT 7,5 miljoen euro).	€ 0 m	Overheid Deelname aan risico vanaf de start

De Nederlandse markt van evenementenverzekeringen

Via een korte [animatie](#) laten verzekeraars zien hoe verzekeren werkt en dat het is gebaseerd op solidariteit, maar ook waarom het soms moeilijk of onmogelijk is om verzekeringsdekking te bieden. Bijvoorbeeld als het financiële risico te groot is, als teveel schade tegelijk optreedt of als de schade er al is of zich vrijwel zeker gaat voordoen, bijvoorbeeld omdat onvoldoende preventieve maatregelen zijn (of kunnen worden) getroffen. De gevolgen van de huidige pandemie zijn daarbij exemplarisch. Vrijwel alle (grotere) evenementen sluiten een verzekering af, dat geldt zeker voor de 94 duizend vergunning plichtige evenementen. Daarnaast zijn er nog vele duizenden andere evenementen, die meestal in elk geval iets regelen ten aanzien van aansprakelijkheid. Ook zijn er subbranches die afgelasting van de voorstelling niet verzekeren, omdat ze bij een calamiteit de voorstelling uitstellen en naar een later moment verplaatsen.

Een evenementenverzekering is deels ook maatwerk, met name vanwege de grote diversiteit aan de te verzekeren activiteiten en risico's. De bruto premieomzet (ruim 13 miljoen euro in 2019) en de verwachte verzekerde schade (ruim 90 miljoen euro in 2020) plaatsen de mogelijkheden van een verzekeringsoplossing voor de evenementenbranche in perspectief. De Nederlandse markt voor het verzekeren van evenementen kent een beperkt aantal spelers, zowel van de kant van verzekeraars als van (verzekerings)makelaars. Los van het pandemie-risico (incl. aansprakelijkheid) lijken de 'gebruikelijke' risico's gedekt onder een polis ook naar de toekomst toe verzekeraar.

Oplossingsrichtingen

De risico's of schade kunnen worden verkleind door de schaal van evenementen te verkleinen, meer online te doen en slimme technologie in te zetten. Voor organisatoren is dat veelal geen duurzame oplossing omdat daardoor het vaak wezenlijke karakter van het betreffende evenement wordt aangetast en het publiek er ook niet altijd op zit te wachten. Het beschikbaar komen van een vaccin is niet direct van belang, maar de maatregelen die de overheid treft kunnen noodzakelijke voorwaarden opleveren, waar naar gehandeld moet worden. Een deel van de risico's kan bij de bezoekers worden gelegd. Tijdens deze crisis hebben zij recht op geld terug of een voucher, maar het is denkbaar dat zij vooraf aangeven af te zien van dit recht.

Vanuit de discussie kunnen verschillende lijnen om te komen tot een oplossing worden gedistilleerd.

1. *De (her)verzekeringsspool.* Deze lijkt gezien de geringe mogelijkheden om het pandemie-risico internationaal te herverzekeren op korte of middellange termijn geen reële optie vanuit de verzekeringsmarkt. Op dit moment lijkt het alleen mogelijk om met dekking vanuit de overheid een dergelijke pool tot stand te brengen. De verzekeringsindustrie heeft wel alle kennis en kunde beschikbaar om de pool te kunnen opzetten en uitvoeren. Hiermee kan de basis worden gelegd om participatie vanuit de verzekeringsmarkt in een later stadium weer op gang te krijgen.
2. *Garantiefonds.* Bijvoorbeeld opgebouwd vanuit bijdragen van bezoekers waaruit schades vergoed kunnen worden. Vergelijkbaar met het Garantiefonds Reizen dat in 1971 door de ANVR is opgezet. Essentieel daarbij is solidariteit van alle bij evenementen betrokken partijen. Omdat de 'kas' zich langzaam vult zal in de eerste jaren garantie vanuit de overheid nodig zijn.
3. *Dashboard.* Als de pandemie min of meer onder controle is en er alleen nog her en der lokale incidenten zijn en er duidelijkheid is over de overheidsmaatregelen, kan er met behulp van een dashboard worden bijgestuurd. Het op locatie testen van bezoekers kan onderdeel zijn van het risicomangement en maakt het probleem beter beheersbaar. Dan kunnen alle partijen betrokken bij het evenement samen met de overheid het risico weer gaan nemen, waarbij dus mogelijk ook bezoekers een deel van het risico op zich kunnen nemen. Er is een 'fieldlab' waarin onderzocht wordt welke 'coronadata' verzameld kunnen worden.

De deelnemers aan de ronde tafel hebben afgesproken om de genoemde oplossingsrichtingen in aparte werkgroepen nader te verkennen. Vanuit het Verbond is contact opgenomen met de deelnemende organisaties over welke stappen gezet kunnen worden en welke rol de organisaties daarin willen spelen.

21 juli 2020